

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

15 - 16 лютого 2024

ПОЛТАВА

Матеріали ІХ
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи

**Вирішення сучасних проблем
у ветеринарній медицині:**

матеріали ІХ Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції
(15 – 16 лютого 2024, м. Полтава).
Полтава: ПДАУ, 2024. – 187 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О.,

д. вет. н., професор;

Корчан Л. М.,

к. вет. н., доцент;

Мельничук В. В.,

д. вет. н., доцент;

Михайлютенко С. М.,

к. вет. н., доцент;

Щербакова Н. С.,

к. вет. н., доцент;

Долгін О. С.,

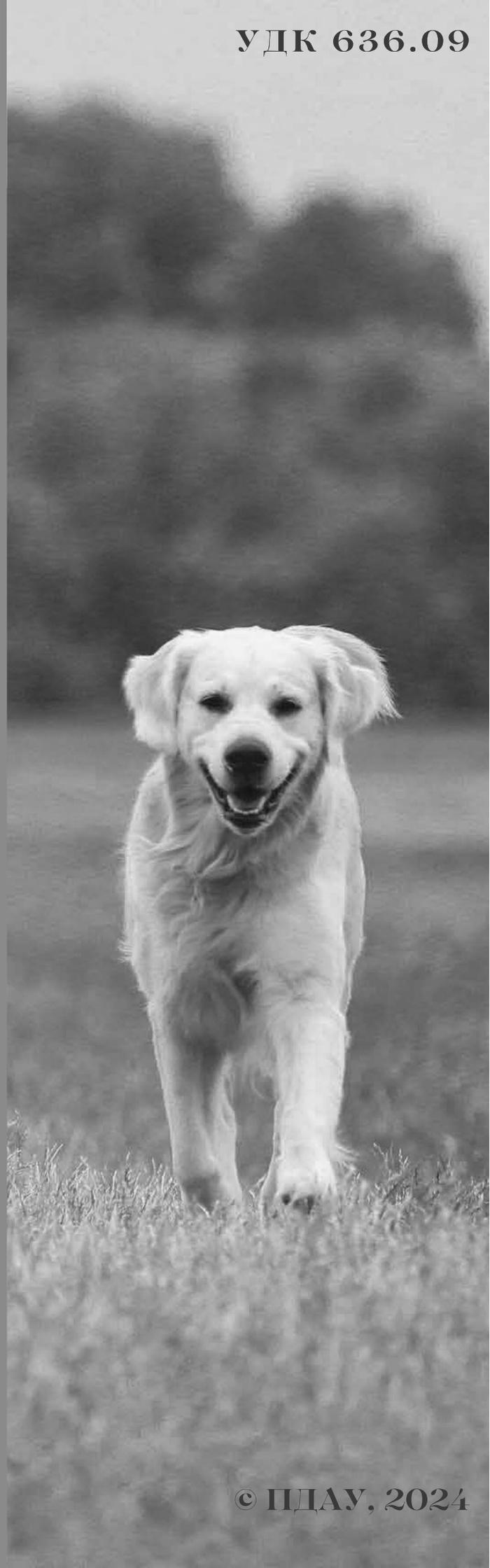
завідувач лабораторії паразитології.

Збірник містить матеріали
ІХ Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
«Вирішення сучасних проблем у
ветеринарній медицині»
з актуальних напрямів сучасної
ветеринарії.

*Відповідальність за зміст і достовірність
публікацій несуть автори.*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

Євстаф'єва В. О., Долгін О. С., Мельничук В. В. Протипаразитарна ефективність препаратів за трихурузу собак	86
Євстаф'єва В. О., Петруненко А. П. Рівень закліщеності виробничих приміщень дерманісусними кліщами на території птахівничих господарств	89
Зубенко О. В., Коренєва Ж. Б., Мазовська С. В., Островська А. В. Сезонна та вікова динаміка еймеріозної інвазії у курчат в умовах дрібних фермерських господарств	92
Іовенко А. В., Кот С. П. Хронічна виснажлива хвороба (огляд)	94
Кітїченко А. С. Сезонна динаміка токскаррозу собак	96
Коваленко С. О. Поширення хоріоптозу великої рогатої худоби у приватних господарствах Лубенського району	98
Конє М. С. Лікування та профілактика дерматомікозів у котів в умовах ветеринарної клініки ТОВ «Біоцентр» міста Полтава	102
Корчан А. М., Корчан М. І. Застосування вушних мазей за отодектозу у котів і собак	104
Корчан А. М., Корчан М. І., Таранюк А. О. Застосування препарату «Трематозолу» за дикроцеліозу корів	106
Корчан А. М., Корчан М. І., Холод К. О. Застосування препарату «Мільпро для котів» за спонтанного дипілідіозу тварин	108
Корчан А. М., Самойленко А. О. Застосування препарату «Мільпрозон для собак» за спонтанного токсокарозу собак	110
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. Корисні властивості та якість і безпечність продуктів бджільництва	112
Кручиненко О. В., Калюжний Н. В. Поширення отодектозу й ктеноцефальозу у котів (огляд)	116
Кручиненко О. В., Латухін О. Є. Порівняння копроовоскопічних методів діагностики за трематодозів великої рогатої худоби	119
Люлін П. В. Кишкові паразитоценози курей промислових птахогосподарств	122
Ляхович А. М., Петренко А. М., Костюк І. О., Петренко А. В., Клиновська А. А., Коваленко В. С., Салтовець Є. Г. Динаміка яєчної продуктивності та летальності свійських курей при спонтанній еймеріозній інвазії в умовах міні-ферми	125
Мележик А. В. Особливості вікової динаміки акарозів собак	128
Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Шепітько А. Д. Історико-ретроспективний аналіз вивчення кліщів роду <i>Demodex</i>	131

РІВЕНЬ ЗАКЛІЩЕНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ ДЕРМАНІСУСНИМИ КЛІЩАМИ НА ТЕРИТОРІЇ ПТАХІВНИЧИХ ГОСПОДАРСТВ

Євстаф'єва В. О.,

д. вет. н., професор,

Петруненко А. П.,

здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

Актуальність проблеми. Паразитиформний кліщ *D. gallinae* є паразитом курей-несучок та поширений повсюдно [1–3].

D. gallinae, зазвичай, селиться в тріщинах і щілинах птахівничих приміщень, нападаючи на курей для живлення, частіше вночі. При сильній інвазії його можна виявити і протягом дня. Самка кліща за 5–8 тижнів життя виробляє 4–5 кладок яєць. В оптимальних умовах самки живляться кров'ю щодня. За відповідних умов, кліщі можуть нападати на людей і викликати дерматити [4, 5].

Висока інвазія дерманісусними кліщами у птахів викликає свербіж і занепокоєння, а також знижує їх несучість, іноді призводить до загибелі молодняку. Така висока закліщеність птахівничих приміщень пов'язана з циклом розвитку збудника дерманісіозу, де кліщі живуть і розмножуються у зовнішньому середовищі – переважно у самих пташниках [6, 7].

Мета роботи – вивчити особливості контамінації виробничих приміщень *Dermanisus gallinae* на території птахівничих господарств.

Матеріали і методи досліджень. У досліді використовували два пташники для утримання курей-несучок на території Дніпропетровської області: в кожному по 4224 металевих кліток (6 ярусів) з ручним укладанням яєць.

Проводили дослідження закліщеності різних конструкцій пташника. Для оцінки кількості кліщів у пташниках використовували міні-пастки, зроблені з гофрокартону, розміром 10×10 см. Пастки фіксували в пташниках на різних конструкціях. Через 24 години після встановлення їх прибирали. Після збору кліщів з міні-пасток їх поміщали в чашки Петрі, фіксували 70 % етиловим спиртом, вираховували їх кількість із розрахунку на 100 см².

Результати досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено, що найбільш закліщеними виявилися: канал збору яєць, де середні показники контамінації кліщами становили 7066 екз/100 см² за коливаль від 6600 до 7450 екз/100 см²; нижня решітка підлоги – 4635,3 екз/100 см² за коливаль від 4481 до 4800 екз/100 см² та металеві стійки-кріплення – 4830 екз/100 см² за коливаль від 3070 до 6600 екз/100 см² (табл., рис.).

Менший рівень контамінації встановлено на боковій решітці – 2898,8 екз/100 см² за коливаль від 2320 до 3330 екз/100 см² та бортику кормового лотка – 1320 екз/100 см² за коливаль від 1100 до 1500 екз/100 см².

Таблиця

Рівень закліщеності на певних ділянках обладнання птахівничих приміщень, екз/100 см²

№ п/н	Назва частини обладнання	Пташник № 2		Пташник № 4	
		1 ряд	3 ряд	1 ряд	3 ряд
1	Канал збору яєць	7304	7450	6600	6910
2	Бокова решітка клітки (ліворуч)	3200	3330	2320	2660
3	Бокова решітка клітки (праворуч)	3000	3100	2800	2780
4	Нижня решітка підлоги	4700	4800	4481	4560
5	Бортник кормового лотка	1500	1480	1100	1200
6	Металеві стійки-кріплення	6600	6450	3200	3070
7	Дерев'яний інвентар	322	–	267	–
8	Бетонна стіна (ліворуч)	124	–	96	–
9	Бетонна стіна (праворуч)	108	–	111	–
10	Підлога пташника	243	–	230	–

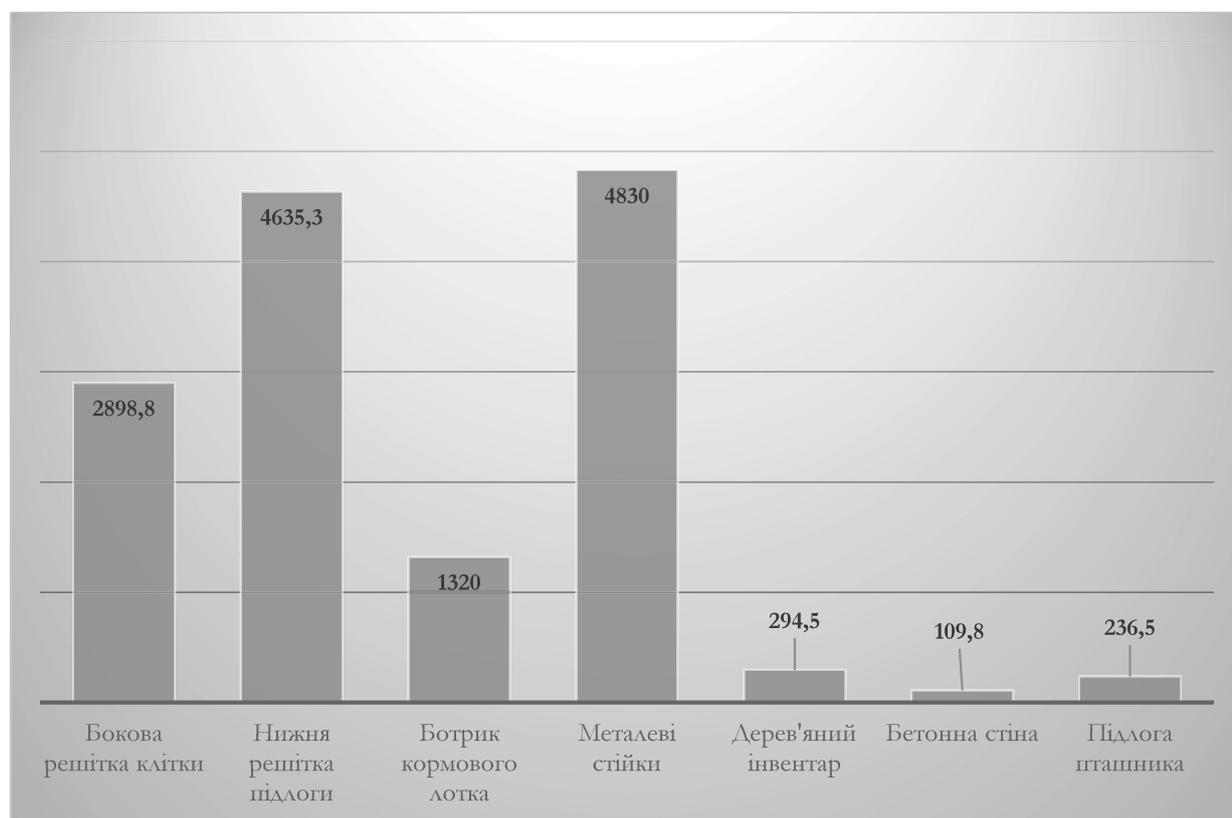

Рис. Показники контамінації різних конструкцій *Dermanisus gallinae* птахівничих приміщень (екз/100 см²)

Найнижчі значення контамінації дерманісусними кліщами встановлено при дослідженні дерев'яного інвентаря – 294,5 екз/100 см² за коливань від 267 до 322 екз/100 см², бетонних стін – 109,8 екз/100 см² за коливань від 96 до 124 екз/100 см² та підлоги пташника – 236,5 екз/100 см² за коливань від 230 до 243 екз/100 см².

Висновки. 1. Металеві поверхні у птахівничих приміщеннях є найбільш привабливі для створення кліщових «конгломератів», ніж бетонні та дерев'яні поверхні.

2. Канал збору яєць, нижня решітка підлоги та металеві стійки-кріплення – мають найвищі показники закліщеності, де кількість кліщів коливалася в межах від 6600 до 7450 екз./100 см², від 4481 до 4800 екз./100 см² та від 3070 до 6600 екз./100 см² відповідно.

Література

1. Pritchard J., Kuster T., Sparagano O., Tomley F. Understanding the biology and control of the poultry red mite *Dermanyssus gallinae*: a review. *Avian Pathology*. 2015. № 44 (3). P. 143–153. doi: 10.1080/03079457.2015.1030589
2. Sigognault Flochlay A., Thomas E., Sparagano O. Poultry red mite (*Dermanyssus gallinae*) infestation: a broad impact parasitological disease that still remains a significant challenge for the egg-laying industry in Europe. *Parasites & Vectors*. 2017. № 10 (1). 357. doi: 10.1186/s13071-017-2292-4
3. Prevalence and key figures for the poultry red mite *Dermanyssus gallinae* infections in poultry farm systems / O. Sparagano et al. *Experimental & Applied Acarology*. 2009. № 48 (1-2). P. 3–10. doi: 10.1007/s10493-008-9233-z
4. Survey on the prevalence of *Dermanyssus gallinae* in commercial laying farms in Portugal / H. Waap et al. *Avian Pathology*. 2019. № 48 (1). P. 2–9. doi: 10.1080/03079457.2019.1606415
5. Gharbi M., Sakly N., Darghouth M. A. Prevalence of *Dermanyssus gallinae* (Mesostigmata: Dermanyssidae) in industrial poultry farms in North-East Tunisia. *Parasite*. 2013. № 20. 41. doi: 10.1051/parasite/2013043
6. Di Palma A., Mul M. F. How can *Dermanyssus gallinae* (De Geer 1778) (Acari: Anactinotrichida: Dermanyssidae) walk upwards on slippery surfaces?. *Avian Pathology*. 2019. № 48 (1). P. 10–16. doi: 10.1080/03079457.2019.1608909
7. Murillo A. C., Mullens B. A. Collecting and Monitoring for Northern Fowl Mite (Acari: Macronyssidae) and Poultry Red Mite (Acari: Dermanyssidae) in Poultry Systems. *Journal of Insect Science*. 2020. № 20 (6). 12. doi: 10.1093/jisesa/ieaa032

Бібліографічний опис для цитування: Євстаф'єва В. О., Петруненко А. П. Рівень закліщеності виробничих приміщень дерманісусними кліщами на території птахівничих господарств. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого 2024 року м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 89–91.

Copyright © The Author(s). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.